

Утвърдил:

ИРЕНА ГАНЕВА

Директор на ДГ №29 „Звънче”

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ
В ДГ №29 „ЗВЪНЧЕ“
2022-2023 г.**

Превенцията за ранното напускане на училище следва да започне още в най-ранната степен на образование – от детската градина.

Позитивната образователна среда във всяка детска градина е ключова мярка в превенцията на преждевременното напускане на ДГ, като във формирането и се включват следните **дейности**:

1. Разработване и изпълнение на собствена Програма за превенция.
2. Подобряване на капацитета на педагогическите екипи за идентифициране на причините за ранното отпадане на децата.
3. Разработване и прилагане на механизми за контрол, оценка и самооценка на дейността на директора и педагогическите специалисти, по отношение намаляването на отсъствията.
4. Развиване на дейности в детската градина за подкрепа за личностното развитие.
5. Справяне с възникващите трудности още от най-ранна възраст.
6. Активно взаимодействие между родители, деца и педагогически специалисти.
7. Развиване на междуучилищни инициативи и системен обмен на добри практики за превенция на преждевременното напускане на ДГ.

I. Цели:

1. Осигуряване на позитивна образователна среда - добър психоклимат, атмосфера на добронамерени взаимоотношения.
2. Осигуряване на достъп до образование и повишаване качеството на образованието за деца от уязвими етнически общности.
3. Достъп до качествено образование за деца със СОП.
4. Намаляване на риска от преждеременно напускане на детска градина преди възникването на проблемите.
5. Предоставяне на набор от механизми за предоставяне на отделните застрашени от отпадане деца.
6. Подпомагане на преждеременно напусналите деца отново да се включат в образованието, чрез предлагане на пътища за завършване на подготвителна група в ДГ.

II. Необходими действия за постигане на целите:

1. Повишаване на ангажимента на родителите, засилване на тяхното сътрудничество с учителите.
2. Контрол на отсъствията на децата и причините за допускането им, както и поведението, с цел недопускане на тормоз и насилие.
3. Повишаване квалификацията на педагогическия персонал за работа с деца в риск.
4. Засилване на връзката между учителя и детето и връзката учител - родител, основаваща се на взаимно доверие и уважение.
5. Търсене на форми за повишаване на информираността на родителите на напусналите деца отново да се включат в образованието.
6. Разглеждане на Педагогически съвет на случаите на деца в риск от отпадане от системата на ПУО.

III. Мерки за превенция:

1. Разработване на училищна стратегия в зависимост от конкретните условия и трудности в ДГ и региона.

2. Провеждане на здравно и гражданско образование, изнасяне на беседи с родители и учители - за стреса, трафика на хора и др.
3. Социализиране на децата, за които българският език не е майчин и за деца в неравностойно положение.
4. Реализиране на политики за интегрирано обучение на деца със СОП включително на осигуряване на достъпна архитектурна среда.
5. Целодневна организация на учебния ден.
6. Повишаване на достъпа до съвременни информационни технологии.
7. Реализиране на политики за преодоляване на обособяването по етническа принадлежност на децата в ДГ.
8. Мерки за недопускане на фиктивно записване на деца от всички форми на обучение.
9. Проучване и анализиране на основните причини за отсъствията на децата и риска от преждевременно напускане.
10. Механизъм за идентификация на учениците в риск от отпадане.
11. Разработване и прилагане на мерки за намаляване на отсъствията.
12. Мерки за подкрепа на децата в риск с участието на родителските общности.
13. Мерки за подкрепа на децата в риск от страна на представители на местната власт, гражданския сектор и работодателските организации.
14. Разработване на механизъм за контрол на редовното и точното отразяване/нанасяне на отсъствията на децата в училищната документация.
15. Механизъм за реинтеграция на отпадналите от ДГ деца.

IV. Анализ на причините за ранно напускане:

1. Икономически причини.
2. Социални причини.
3. Образователни причини.
4. Етнокултурни.
5. Институционални.
6. Причини свързани със здравния статус.

V. Съвместни дейности на ДГ и училището със заинтересованите страни:

1. Съвместни дейности с родителите за преодоляване на проблема с отсъствията.
2. Включване на децата в повече занимания по интереси.
3. Съвместни действия с кметовете, относно осигуряване посещението на децата допуснали отсъствия повече от три дни за един месец по неуважителни причини в подготвителните групи на ДГ.

Дейност 1. Мерки за недопускане на фиктивно записване на деца от всички форми на обучение:

- Своевременно информиране за статута на деца чрез поддържане на връзка с обществени институции
- При необходимост осъществяване на посещения от страна на педагогическия персонал по домовете на деца в риск
- Своевременно попълване на регистъра на „НЕИСПУО“ – отразяване процесите на записване, преместване, преминаване в друга форма на обучение и напускане на образователната система
- Ежемесечно актуализиране на базата данни за броя на децата.

Дейност 2. Проучване и анализиране на основните причини за отсъствията на децата и риска от преждевременно напускане.

- ✓ Идентифициране на деца в риск от отпадане (учители, психолог)
- ✓ Ролята на учителя (индивидуална работа с децата в риск)
- ✓ Осигуряване на възможности за индивидуална изява на децата
- ✓ Интеркултурно обучение (родители и учители)

Дейност 3. Механизъм за идентификация на децата в риск от отпадане

- Учителите в началото на учебната година, след проучване, изготвят *индивидуална оценка* за всяко дете в риск. Резултатите от оценката на ситуацията на децата под формата на доклад се предават на директора.

Срок: (30 октомври)

Отговорници: учители

- Формиране на екипи** според идентифицираните потребности на децата в риск да отпаднат. Определен член на екипа, представител на ДГ №29, със заповед на директора. (В екипа може да се включат представители на други учители, на родителите)
 - за деца в риск да отпаднат поради *поведенчески проблеми*

Отговорници: учители

- за деца в риск да отпаднат поради *социално-икономически проблеми*.

Отговорници: учители

- Идентифициране на причините/фактори, които оказват силно влияние върху отпадането.

Социално-икономически причини

- ✓ *Лошото качество на живота* на определени социални слоеве поставя сериозни препятствия пред образованието на децата от тези групи.
- ✓ *Ниските доходи* не позволяват на много семейства да покрият разходите на своите деца за образование (за учебници, помагала, дрехи, храна) и се посочват от родителите като главна причина за отпадане.
- ✓ Бедността на семейството е съществена причина за отпадането от училище.

Образователните причини за отпадане

- ✓ слаб интерес към образователния процес и произтичащото от него нежелание да се посещава ДГ

Етнокултурната среда на детето оказва съществено влияние

- ✓ лош жизнен стандарт и битови условия, безработица и др.
- ✓ влиянието на семейството (отглеждане на деца в непълни семейства ниско образователно равнище на родителите, безотговорно родителство и др.).

Познаването на тези специфични гледни точки, които често извеждат проблема отвъд собствената отговорност за неговото причиняване и съществуване, е важна предпоставка за ефективната превенция и ограничаване на отпадането от училище.

Родителите акцентират върху трудната икономическа ситуация на семейството, бедността и невъзможността да се посрещнат разходите, свързани с образованието на детето.

Дейност 4. Разработване и прилагане на мерки за намаляване на отсъствията на учениците.

4.1. Преосмисляне и планиране на работата с родителите

- ✓ Алтернативи на традиционната родителска среща
- ✓ Възможност да признаем собствените си грешки и желанието за промяна
- ✓ Умението да кажем, че имаме нужда от тяхната помощ
- ✓ Родителите – партньори и хора с идеи
- ✓ Разпределението на отговорности и ангажименти

4.2. Превръщането на ДГ в място, в което всяко дете има място за изява

- ✓ Създаване на клубни форми на работа по интереси според желанията на децата, реализирани съвместно от учители и родители
- ✓ Организиране на различни инициативи
- ✓ Участие в общински и областни изяви
- ✓ Гарантирането на личната свобода и достойнството на децата
- ✓ Възможност за участие в училищния живот като партньори
- ✓ Възможност за чести срещи с представители на различни институции, външни на ДГ.

4.3. Превенция на отсъствията и ранното напускане на системата

- ✓ Индивидуална работа от страна на учители и психолог със застрашените от отпадане ученици
- ✓ Засилване обучението по гражданско и здравно образование чрез беседи, срещи и интерактивни дейности
- ✓ Осигуряване на ресурсно подпомагане на учениците със СОП
- ✓ Активна работа на УКПППУ с проблемните деца с цел приобщаване към училищния живот

- ✓ Стриктно отбелязване на отсъстващите деца и системни текущи проверки от страна на ръководството на училището
- ✓ Своевременно информиране на родителите за индивидуалните постижения на децата
- ✓ Съвместни дейности с училищното настоятелство за преодоляване на проблема с отпадане на децата
- ✓ Съвместна работа с МКБППМН, ДСП, отдел „Закрила на детето“, ДПС при РУ
- ✓ Популяризиране на добрите постижения на децата на училищни изяви и
- ✓ Организиране на извънучилищни дейности

Дейност 5. Мерки за подкрепа на учениците в риск с участието на родителските общности.

- ✓ Работа с деца и семействата им преди възникване на проблеми и рискове
- ✓ Индивидуална работа с всяко дете в риск да отпадне
- ✓ Повишаване чувствителността на родителите към нуждите на децата и развитие на умения за тяхното посрещане
- ✓ Конкретизиране на правилника за дейността
- ✓ Запознаване на родителите с правилника и възможностите, които то дава за обучение и възпитание на децата
- ✓ Съгласуване на дейностите с ОЗД, МКБППМН, ДПС
- ✓ Сключване на споразумение с ЦОП – Община Варна за съдействие и за предоставяне на услуги на детето и/или родителите
- ✓ Осигуряване на индивидуална работа за подпомагане на изоставащите деца
- ✓ Санкциониращи мерки – спиране на социалните помощи, ако детето не посещава редовно ДГ
- ✓ Специализирана педагогическа подкрепа за изоставащите и застрашени от отпадане
- ✓ Използване на целодневна форма на обучение
- ✓ Осигуряване на средства за приобщаване
- ✓ Развитие на разбирането на детето за постигане на по-голяма отговорност за собственото му поведение
- ✓ Подкрепа на децата да правят информиран избор за своите постъпки и отношение към света
- ✓ Развитие на умения за взаимопомощ и приемане на различията

Дейност 6. Мерки за подкрепа на децата в риск от страна на представители на местната власт, гражданския сектор и работодателските организации.

- ✓ На ниво ДГ се извършва индивидуална работа както с детето в риск, така и с другите членовете на семейството.
- ✓ Ако, независимо от предприетите мерки, детето продължава да бъде в риск от отпадане, се изготвя *писмен доклад/уведомително писмо до ОЗД* за извършената работа с детето и неговото семейство.
- ✓ ОЗД предприема необходимите мерки за закрила след проучване и изготвяне на план за действие.
 - Насочване на деца в риск – с решение на педагогическия съвет
 - В ЦОП – община Варна се изготвя план за предоставяне на услуги на детето и/или родителите
 - Санкциониране на родителите по ЗПУО.

Дейност 7. Механизъм за контрол на редовното и точното отразяване/нанасяне на отсъствията на учениците в училищната документация.

Цел: Настоящият механизъм е разработен с цел превенция на отсъствията на учениците.

Задача: Осъществяване на контрол за редовното и точното нанасяне/отразяване на отсъствията на децата в училищната документация.

Отговорници: учител, директор

Дейности, разпределени, както следва:

1. Учител.

- В началото на учебния ден отразява в електронния дневник на групата отсъстващите деца.
- Своевременно информира директора за наличие на деца с допуснати голям брой извинени и неизвинени отсъствия.
- Нанася стриктно броя извинени и неизвинени отсъствия на децата в ел. дневника.
- При установяване на голям брой неизвинени отсъствия своевременно информира родителите.
- Ежемесечно писмено подава справка за деца, допуснали неизвинени отсъствия до директора.

2. Директор.

- Извършва системни проверки на ел. дневници, следи за редовното нанасяне на отсъствията на децата в ел. дневника.
- Извършва периодични проверки относно съответствие между броя на отсъстващите деца и броя на нанесените отсъствия.
- Въз основа на подадените справки от учителите за деца, допуснали неизвинени отсъствия за текущия месец, уведомява писмено Агенцията за социално подпомагане.
- Извършва ежемесечен контрол върху изпълнението на задълженията на педагогическите екипи за непрекъснат контакт и информиране на родителите за развитието на детето и отсъствията му.

Дейност 8. Механизъм за реинтеграция на отпадналите от образователната система деца

- ✓ Идентифициране на отпаднали деца
- ✓ Мотивиране на отпадналите за продължаване на образованието чрез информационни кампании
- ✓ Работа с отпадналите и техните семейства
- ✓ Дейности за наваксване на пропуснатото учебно съдържание, вкл. допълнителни занимания и др.
- ✓ Допълнителни занимания с децата, за които българският език не е майчин език
- ✓ Допълнително обучение на учители и директори за работа с отпаднали ученици
- ✓ Въвеждане/реализиране на дейности за интеркултурно образование
- ✓ Реинтеграция на отпаднали деца и прилагане на механизми за превенция на повторно отпадане, вкл. чрез привличане на помощници на учителя
- ✓ Организиране на кампании за повишаване на осведомеността на родители относно ползите от това детето да посещава ДГ
- ✓ Идентифициране на деца с изявиени дарби, които да бъдат мотивирани да развиват своята дарба чрез допълнителни занимания
- ✓ Стимулиране чрез материална подкрепа на талантливите деца, чрез предоставяне на материали и пособия, необходими за развитие на дарбата на деца от социално слаби семейства.

VI. Очаквани резултати:

1. Приложен единен комплекс от политики, планове и мерки, съответстващи на националните, и основаващи се на системно наблюдение, анализ и оценка.
2. Подобрени резултати от обучението и осигурена подходяща образователна подкрепа за развитие на всяко дете, включително и на деца от уязвими етнически общности и деца със СОП.
3. Повишен обхват в ДГ чрез насърчаване на записването и редовното посещение на децата.

VII. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

№	Дейности	Отговорник	Срок
1.	Разработване и прилагане на мерки за намаляване на отсъствията на децата	Учители Отговорно лице-представител на ДГ в екипа за обхват	Постоянен
2.	Разработване на мерки за подкрепа на децата в риск от страна на представителите на местната власт, гражданския сектор и работодателската организация	учители	Постоянен
3.	Идентифициране на деца в риск от отпадане	Учители	Постоянен
4.	Индивидуална работа от страна на учители със застрашени от отпадане деца (в часовете за консултации)	учители	Постоянен

5.	Провеждане на разговори и индивидуални консултации с родителите на децата	Учители и психолог от ресурсен център	Постоянен
6.	Екипна работа на учители в групите	учители	Постоянен
7.	Осигуряване на ресурсно подпомагане на децата със СОП	ресурсен учител, психолог и логопед от ресурсен център	Постоянен
8.	Стриктно отбелязване на отсъстващите деца и системни текущи проверки от страна на дитектора	учители, директор	Постоянен (ежемесечно)
9.	Осигуряване на учебни помагала	директор	Постоянен
10.	Организиране участието на децата в допълнителни дейности по интереси извън стандартите	учители	Постоянен
11.	Своевременно информирание на родителите за отсъствията на децата чрез функционирането на електронен дневник	учители	Постоянен след задължително въвеждане
12.	Засилване обучението по гражданско и здравно образование чрез беседи, срещи и интерактивни дейности	учители	Ежемесечно
13.	Ежемесечно уведомяване АСП, отдел „Закрила на детето“ за деца, допуснали неизвинени отсъствия	учители директор	Ежемесечно
16.	Регулярно провеждане на родителски срещи	директор	По график
17.	Популяризиране на добрите постижения на децата на празници и различни дейности	учители	По график
18.	Активна работа на УКПППУ с проблемните деца, с цел приобщаване към училищния живот съвместно с МКБППМН, АСП, отдела „Закрила на детето“, ДПС при РУ	УКПППУ	Постоянен

Настоящата програма е приета/актуализирана на заседание на Педагогическия съвет от 14.09.2022 г. с Протокол №ПС02-10 и е утвърдена със заповед на директора №РД09-26/26.09.2022 г.